

בע"ה ג' בטבת תשפ"א

18/12/2020

גליון מס' 3176

פרשת מקץ

יוסף מפרש את חלומות פרעה
רפאל – ראשית המאה ה-16

חלום פרעה/ אורי אסף

...ותאכלנה הפרות הרזות והרעות
את הבריאות היפות והטובות
וייקץ פרעה והנה חלום
כן כך זה בחיים
יש ימים טובים ויש רעים
אז- בטובים נאגור במחסני הלב
כח לעבור את הימים של הכאב
ובטובים נשמור לנו שנה אחר שנה
את טיפות הזוהר לימי העננה..

שבת פרשת מקץ		ימי החול	
הדלקת נרות	16:20	זמן תפילין / טלית	05:44←05:41
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"כ)	08:00
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	09:11←09:07
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:00
מנחה	12:30, 13:30	מנחה וערבית	16:30
		שקיעה	16:44←16:40
צאת השבת	17:17	ערבית	20:10

מתי פרשת "מקץ" לא תחול בחנוכה ואיך היא קשורה ל"משביר לצרכן"?

פרשות השבוע מתואמות על פי הלוח העברי עם החגים והצומות ע"פ נוסחאות (מחזור 19 שנה, עיבור, לא א'דיו'..). שנקבעו לפני כ-1500 שנה. נקדים ונאמר, הלוח שלנו הוא שמי-ירחי. השמש מכתובה את עונות השנה והלבנה את חודשי השנה במטרה שחג הפסח יהיה באביב.

פרשת "מקץ" חלה כמעט תמיד בשבת חנוכה. אני יודע זאת היטב כי עליתי לתורה בבר המצווה שלי בשבת חנוכה והפטרה שקראתי היתה "רני ושמחי בת ציון" – המיוחדת לשבת זו. מאז אני בודק בכל שנה לאיזו פרשה היא מחוברת.

במקרים נדירים פרשת "מקץ" לא תחול בשבת חנוכה, כמו השנה. אם כן, באילו תנאים?

נדרשים לכך מספר תנאים שישתלבו באותה השנה. א) היום הראשון של ראש השנה – חייב להיות **בשבת**. ב) חודשים חשוון וכסליו ימנו באותה השנה **29 ימים**. ג) פסח חל באותה שנה רגילה ביום ראשון (מכונה ז'ח'א) ד) בשנה מעוברת נדירה (המכונה ז'ח'ג) בה חל פסח ביום שלישי.

הפעם הקודמת שפרשת "מקץ" לא חלה בשבת חנוכה היתה בשנת תשס"א (ז'ח'א)-(2000). זה קורה בשנה זו תשפ"א (ז'ח'א)-(2020) ויקרה שוב בקרוב בשנת תשפ"ד (ז'ח'ג)-(2023). הפעם שאחריה תהיה בעוד זמן רב בשנת תת"א (ז'ח'ג)-(2040). במקרים בהם פרשת "מקץ" לא חלה בשבת חנוכה, התאריך יהיה תמיד באותה השבת **ד' בטבת**.

בפרשתנו כתוב: **"וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ הוּא הַמְּשָׁבִיר לְכָל עַם הָאָרֶץ.."** (מ"ב-ו'). בשנת 1916, במהלך מלחמת העולם הראשונה, על רקע המצב הכלכלי הקשה, הוקם "המשביר המרכזי" למענם של הפועלים והמתדיישים. את השם הציע ברל כצנלסון בהשראת הפסוק מהפרשה המצוטט לעיל. בשנת 1944 הקים "המשביר המרכזי" את רשת בתי הכלבו המפורסמת "המשביר לצרכן" ובשמה הנוכחי: **"המשביר 365"** - כמניין ימי שנת השמש..

מנחם קימלמן - קיבוצ' ראש הנקרה

פרשת מקץ - חידות א' ב'

לאחר שנתיים נוספות של יוסף בכלא המצרי, פרעה חולם חלום שמטריד את מנוחתו, ואין אף אחד שמצליח לפתור לפרעה פתרון שמתיישב על ליבו. ברגע הזה נזכר שר המשקים ביוסף שפתר את חלומו בבית הסוהר, והוא מציע לפרעה להזמין את יוסף. יוסף פותר את חלום פרעה ומתמנה מייד למשנה למלך מצרים. הוא הופך ל'פרויקטור' לאיסוף האוכל לקראת שנות הרעב. כשהרעב מתחיל, יורדים אחי יוסף לקנות אוכל במצרים.

כשהם עומדים לפני יוסף, הם אינם מזהים אותו. הוא מאשים אותם בריגול, וכדי להוכיח את טענתם הם נדרשים להוריד את בנימין למצרים. בסופו של דבר יעקב מתרצה להצעת יהודה, ומסכים לשלוח את בנימין. לפני החזרה לכנען, דואג יוסף להטמין את גביע הכסף שלו בשק של בנימין, כדי להאשים אותו בגניבה. מה יעשו האחים כעת?

הרב ארי'

א – נקרא בשמו "כי הִפְרֵנִי אֶל־לֵהִים בְּאֶרֶץ עֲנִי" (מיהו אחיו?)	ל – כך נקרא אוכל (או סעודה) בפרשה
ב – כינוי לתבואה שנאספת בשנות השבע	מ – רכב השרד שקיבל יוסף לרגל תפקידו החדש
ג – הוטמן באמתחת בנימין	נ – כך נקרא יוסף ע"י שר המשקים
ד – מאכל שצורף למנחה שהאחים מביאים ליוסף מכנען (ממה הוא עשוי?)	ס – השלימו: "אֶכֶל שֶׁדָּה הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֶתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ" (מי נתן?)
ה – השלימו: "וְעַל _____ הַחֲלוֹם אֶל פְּרָעָה פִּעְמִים" (מה משמעות המילה?)	ע – מספר אחי יוסף שירדו למצרים לקנות אוכל
ו – השלימו: "וַיֵּסֶב מִעֲלֵיהֶם _____"	פ – כינוי לאנשים שתפקידם לאגור מזון בשנות השבע
ז – כינוי ליעקב אבינו בפרשה (מי מכנה אותו כך?)	צ – השם החדש שפרעה מעניק ליוסף (מה משמעות השם?)
ח – פותרי החלומות בארמון פרעה	ק – סגנון הדיבור של יוסף לאחיו (רמז: ביצים)
ט – תכשיט של פרעה שנמסר ליוסף (מי עוד בתנ"ך קיבל תכשיט כזה ממלך אחר?)	ר – מי אמר: "הֲלוֹא אֶמְרָתִי אֶלִיכֶם לֵאמֹר אֶל תִּחַטְּאוּ בְּיָלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם?"
י – כינוי לנהר הגדול של מצרים	ש – שבע כאלה נמצאות בקנה אחד (רק בחלום...)
כ – הוכנס בחזרה לשקי האחים	ת – השלימו: "אֵת שְׁנֵי בְנֵי _____ אִם לֹא אֶבְיָאֵנוּ אֵלֶיךָ _____ אֹתוֹ עַל יָדֵי" (מדוע הצעה זו לא מתקבלת?)

על "כאמן שאין לה הפכין..." – ספרו של בצל זיהבי

לאחרונה זיכה אותנו תלמיד חכם צעיר - בעז זיהבי (בנם בכורם של חברתנו מרים ז"ל ודודה שיבדל לחיים טובים וארוכים, אח בכור לחברתנו תרצה אורן) בחיבור ארוך בדיון מעמיק בסוגיה חריגה ואף נועזת בכיוונה המפתיע והמקורי בתלמוד הבבלי. בסוגיה זו אנו מוצאים דיון מעמיק במגמה המופיעה בגמרא - לקחת דברים מפורשים מספרי הנ"ך ולשנות את המסקנות תוך התנגשות חזיתית במקרא מפורש.

לדעתם של מקצת מחכמי התלמוד ניתן להבין את העובדות במבט אחר ולא ע"פ המובן בהבנת הפשט. הסוגיה עצמה מרתקת מאתגרת ומזמינה עיון מעמיק.

בועז נותן נופך עמוק וחדשני בדיון ארוך ומעמיק, מלא עניין ורב משתתפים עם חכמי הדורות. הוא מוביל אותנו למסקנות מקוריות המנווטות אותנו להבנות "חדשות" בקריאת פשט הכתובים.

בועז מרחיב היריעה בהתמודדות מושכלת עם התייחסויות שונות מפי רבים מהקדמונים שגם להבנתם יש בסוגיה זו הבנות מאתגרות מעבר לפשט הכתובים. (למבוגרים שבינו אולי זכורה האמרה המתגרה של ח"כ המנוח שמעון פרס שציטט פשט הכתובים על חטאי דוד המלך וקומם עליו נציגי היהדות החרדית כולה).

בסוגיה זו אנו עדים לכך שאחדים מהאישים הנידונים בה, מזוכים מחטא שחטאו (נגד מקרא מפורש). בסוגיה חריגה זו נשמעות "חדשות" בהתייחסותנו לפשט הכתובים. בועז השכיל לנתח סוגיה זו בדיון רחב הקף בהבאת דעות שונות מפי קדמונינו ואף בחר להתפלמס עם דעותיהם של חכמים רבים.

עבודת המחבר משופעת במקורות שונים בטר תלמודיים מקשת רחבה של חכמים הדנים בסוגיה חריגה ויוצאת דופן זו. המעיין בחיבור רב היקף זה, ימצא דרך חדשה לקריאה, הבנה ועיון מקוריים. אין לנו אלא להתפעל מעצמת היצירה וההעזה – יישר כח ענק למחבר!

חיים הרצל

חברות רבות

בע"ה

סיפורה של תינוקת בשואה

**לציון צום עשרה בטבת ויום הקדיש הכללי אנו
מזמינים את הציבור לשמוע את עדותה של אסתר
רמיאל, חברת קיבוץ עין צורים.**

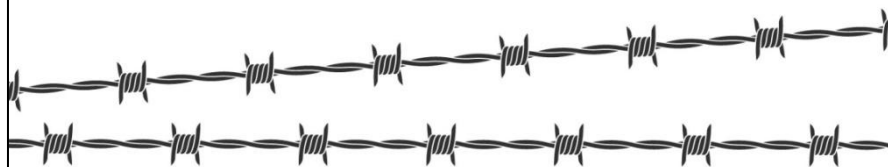
אסתר הוסתרה בילדותה המוקדמת אצל משפחה נוצרית ושרדה
בגבורה טלטלות רבות, כשאיש מבני משפחתה לא נותר.
היא הגיעה ארצה ובנתה בית, משפחה וחיים שלמים של עשייה
חינוכית.

לפני 13 שנה זכתה לסגור מעגל עם האישה שהצילה אותה. זהו
סיפור על כאב ועל תעצומות נפש.

**ניפגש ביום חמישי, אור לי' בטבת, 24.12
בשעה 20:45 ב"זום"**

נפתח את הערב בתפילת "אל מלא רחמים" ובלימוד משניות.

-הציבור מוזמן-

תוכנית שבת בספרייה

להורים ולילדים שלום! בעקבות בקשתכם להחזרת התורנות, החל מהשבת הקרובה

הספרייה תהיה פעילה בין השעות 14.30-15.30

לצורך לקיחת ספרים והחזרתם – בלבד, בגלל החשש מצפיפות בימי הקורונה.

במקרה והספרייה לא תהיה עמוסה, יהיה ניתן לשהות בה לקריאה – בהתאם להנחיות.

קריאה נעימה!

מפי קסם

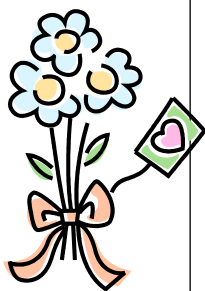
הסיפור מאחורי התמונה

התמונה שלפניכם צולמה לפני זמן רב... השנה היא 1946.

והמקום בו צולמה התמונה היא הגבעה בהרצליה - שם התמקמה הקבוצה אל מול הים טרם העלייה לקרקע במקום בו אנו נמצאים היום.

שני הבחורים מצולמים ב"עמדת צחצוח הנעליים" שמול השירותים. מצחצח הנעליים היושב בחזית הוא שמואל גולד ז"ל (בעלה של יוכבד תבדל"א).

תודה ליוכבד גולד ולחננוש שנון על הנגשת ההסטוריה לציבור הרחב.

ברכות למתאייסים לצה"ל
נדב דנין, אור בארנבסקי ונאם דרורי
אלו והצליחו, ויהי ה' עימכם!
צוות חומ"ש וקהילת סעד

למרים ויוסף צרפתי ולכל המשפחה
מזל טוב להולדת הנינה
נכדה אטליה וצביקה מלך, בת לדפנה ומולי בריף
איחולים למחות ולנחת!